

ROZPORZĄDZENIE

RADY MINISTRÓW

z dnia 2020 r.

**zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji
niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa**

Na podstawie art. 4 ust. 6 ustawy z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. z 2019 r. poz. 1505) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. poz. 187, z późn. zm.¹⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w § 2 w ust. 1 pkt 3 otrzymuje brzmienie:
 - „3) wznowienie produkcji:
 - a) poprzez odtworzenie środków trwałych w gospodarstwach rolnych, w których wystąpiły szkody spowodowane przez suszę w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich,
 - b) w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej, w których wystąpiły szkody spowodowane przez grad, deszcz nawalny, ujemne skutki przezimowania, przymrozki wiosenne, powódź, huragan, piorun, obsunięcie się ziemi lub lawinę, w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich;”;
- 2) w § 5 w ust. 7 pkt 3 otrzymuje brzmienie:
 - „3) składa protokół oszacowania szkód wojewodzie właściwemu ze względu na miejsce powstania tych szkód:
 - a) w terminie 30 dni od dnia oszacowania szkód, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 3,
 - b) w terminie 45 dni od dnia oszacowania szkód – w przypadku protokołów zbiorczych, o których mowa w ust. 6,

¹⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 230, 1345, 1346, 1608 i 2089, z 2016 r. poz. 170, 1455 i 1912, z 2017 r. poz. 166, 1479, 1640, 1818 i 2147, z 2018 r. poz. 303, 1428, 1483 i 2025, z 2019 r. poz. 157, 1323 i 1779 oraz z 2020 r. poz. 18 i 733.

- c) niezwłocznie po otrzymaniu od wojewody, który powołał tę komisję informacji o wysokości szkód spowodowanych przez suszę w uprawach rolnych, nie później niż do dnia 15 listopada roku, w którym wystąpiła susza – w przypadku gdy wysokość tych szkód jest ustalana za pomocą aplikacji publicznej udostępnionej przez ministra właściwego do spraw informatyzacji w systemie teleinformatycznym
- z tym że w przypadku szacowania szkód w drzewach owocowych, o którym mowa w pkt 2 lit. b, protokół oszacowania szkód zawiera dane wynikające z oszacowania szkód dokonanego po raz drugi.”;
- 3) po ust. 7 dodaje się ust. 7a w brzmieniu:
- „7a. Przepisów ust. 7 pkt 3 lit. a i b nie stosuje się, jeżeli w gospodarstwie rolnym wystąpiły szkody w uprawach rolnych spowodowane przez suszę w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniu upraw rolnych i zwierząt gospodarskich, w przypadku gdy wysokość tych szkód jest ustalana za pomocą aplikacji publicznej udostępnionej przez ministra właściwego do spraw informatyzacji w systemie teleinformatycznym.”;
- 4) w § 13w w ust. 1 po wyrazach „§ 2 ust. 1 pkt 3” dodaje się wyrazy „z wyłączeniem suszy”;
- 5) po § 13w dodaje się §13x i 13y w brzmieniu:
- „§ 13x. 1. Agencja udziela pomocy finansowej na realizację innych zadań wynikających z polityki państwa w zakresie rolnictwa i rozwoju wsi, o której mowa w § 2 ust. 1 pkt 6, producentowi rolnemu:
- 1) któremu został nadany numer identyfikacyjny w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności;
 - 2) w którego gospodarstwie rolnym powstały szkody w uprawach rolnych spowodowane wystąpieniem suszy w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich, które wynoszą powyżej 30% średniej rocznej produkcji rolnej w gospodarstwie rolnym z ostatnich trzech lat poprzedzających rok, w którym wystąpiły te szkody;
 - 3) będącemu mikroprzedsiębiorstwem, małym, średnim albo dużym przedsiębiorstwem w rozumieniu załącznika I do rozporządzenia nr 702/2014.
2. Średnia roczna produkcja rolna, o której mowa w ust. 1 pkt 2, jest ustalana na podstawie danych Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowego Instytutu Badawczego o średniej wielkości produkcji rolnej

udostępnianych przez ministra właściwego do spraw rozwoju wsi na stronie internetowej urzędu obsługującego tego ministra.

3. Pomoc, o której mowa w ust. 1, polega na stosowaniu dopłat do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych na sfinansowanie kosztów wznowienia produkcji przez okres nie dłuższy niż 4 lata licząc od dnia 30 września roku, w którym wystąpiła susza.

4. Pomoc, o której mowa w ust. 1, jest udzielana na warunkach określonych w przepisach rozporządzenia nr 702/2014 oraz zgodnie z przepisami o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej.

5. Warunkiem udzielenia pomocy, o której mowa w ust. 1, jest dołączenie przez producenta rolnego do wniosku o udzielenie kredytu bankowego protokołu oszacowania szkód w formie dokumentu elektronicznego w rozumieniu przepisów o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne opatrzonego kwalifikowanym podpisem elektronicznym przez wojewodę właściwego ze względu na miejsce położenia gospodarstwa rolnego producenta rolnego za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej albo dołączenie uwierzytelnionego przez producenta rolnego wydruku tego protokołu.

6. Protokół, o którym mowa w ust. 5, jest generowany automatycznie za pomocą publicznej aplikacji dostępnej na stronie internetowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw informatyzacji, jeżeli szkody wynoszą powyżej 30% średniej rocznej produkcji rolnej, o której mowa w ust. 1, po uprzednim złożeniu przez producenta rolnego wniosku o oszacowanie szkód.

7. Agencja udostępnia nieodpłatnie ministrowi właściwemu do spraw informatyzacji dane zgromadzone w systemach teleinformatycznych Agencji niezbędne do wygenerowania przez publiczną aplikację producentowi rolnemu protokołu oszacowania szkód spowodowanych wystąpieniem suszy w jego gospodarstwie rolnym, w tym:

- 1) numer identyfikacyjny producenta rolnego;
- 2) kod uprawy;
- 3) geometrię uprawy w roku, w którym wystąpiła susza;
- 4) powierzchnię uprawy w roku, w którym wystąpiła susza;
- 5) gatunek i liczbę zwierząt utrzymywanych w gospodarstwie rolnym producenta rolnego w roku, w którym wystąpiła susza.

8. Wniosek o oszacowanie szkód, o którym mowa w ust. 6, producent rolny składa w postaci elektronicznej przy użyciu publicznej aplikacji dostępnej na stronie

internetowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw informatyzacji, po złożeniu wniosku o przyznanie płatności w rozumieniu przepisów o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w roku, w którym wystąpiła susza, do dnia 15 października tego roku.

9. Wniosek o oszacowanie szkód, o którym mowa w ust. 6, zawiera:

- 1) imię i nazwisko, adres oraz numer identyfikacyjny producenta rolnego nadawany w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności oraz miejsce położenia gospodarstwa rolnego;
- 2) numer ewidencyjny powszechnego elektronicznego systemu ewidencji ludności (PESEL), albo numer identyfikacji podatkowej (NIP) producenta rolnego;
- 3) numer telefonu lub adres mailowy producenta rolnego;
- 4) informacje o powierzchni upraw rolnych zgodnej z wnioskiem o przyznanie płatności w rozumieniu przepisów o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w roku, w którym składany jest ten wniosek;
- 5) informację o procentowej wysokości szkód w poszczególnych uprawach;
- 6) informacje o liczbie zwierząt utrzymywanych w gospodarstwie rolnym zgodnej z liczbą zwierząt wpisanych do rejestru zwierząt gospodarskich oznakowanych, o którym mowa w ustawie z dnia 2 kwietnia 2004 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt (Dz. U. z 2019 r. poz. 1149 i 1824 oraz z 2020 r. poz. 300), zwanej dalej „ustawą o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt”, jeżeli dla danego gatunku zwierząt jest prowadzony ten rejestr;
- 7) informacje o kosztach poniesionych z tytułu niezebrania plonów w wyniku powstania szkód spowodowanych wystąpieniem suszy w produkcji zwierzęcej, w wysokości nie przekraczającej wysokości szkód spowodowanych przez suszę w uprawach na paszę wymienionych w załączniku nr 4 do rozporządzenia dla bydła, świń, owiec lub kóz, i wartości produkcji zwierzęcej.

10. Wniosek o oszacowanie szkód, o którym mowa w ust. 6, producent rolny opatruje podpisem zaufanym.

11. W przypadku, gdy producent rolny we wniosku o oszacowanie szkód, o którym mowa w ust. 6, podaje:

- 1) procentową wysokość szkód w poszczególnych uprawach wyższą niż ustalona na podstawie danych Instytutu Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowego Instytutu Badawczego,
- 2) liczbę zwierząt inną niż wynikająca z rejestru zwierząt gospodarskich oznakowanych, o którym mowa w ustawie o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt,
- 3) wysokość kosztów poniesionych z tytułu niezebrania plonów w wyniku powstania szkód spowodowanych wystąpieniem suszy w produkcji zwierzęcej wyższą niż wysokość szkód spowodowanych wystąpieniem suszy w jego uprawach na paszę wymienionych w załączniku nr 4 do rozporządzenia dla bydła, świń, owiec lub kóz albo wartości produkcji zwierzęcej z roku, w którym wystąpiła susza

– do obliczenia wysokości szkody przyjmuje się odpowiednio dane Instytutu Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowego Instytutu Badawczego, dane wpisane do rejestru zwierząt gospodarskich oznakowanych, o którym mowa w ustawie o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt, wysokość szkód spowodowanych przez suszę w uprawach na paszę wymienionych w załączniku nr 4 do rozporządzenia dla bydła, świń, owiec lub kóz albo wartość produkcji zwierzęcej, z roku, w którym wystąpiła susza.

12. Do wniosku o oszacowanie szkód, o którym mowa w ust. 6, może zostać dołączona dokumentacja fotograficzna szkód spowodowanych wystąpieniem suszy potwierdzająca ich zakres.

13. Protokół oszacowania szkód, o którym mowa w ust. 5, zawiera:

- 1) imię i nazwisko producenta rolnego oraz miejsce położenia gospodarstwa rolnego, w którym powstały szkody spowodowane wystąpieniem suszy;
- 2) określenie wysokości szkód spowodowanych wystąpieniem suszy;
- 3) informację o powierzchni upraw rolnych, w których powstały szkody spowodowane wystąpieniem suszy.

14. Kwota pomocy, o której mowa w ust. 1, nie może przekroczyć kwoty stanowiącej różnicę między sumą wysokości poniesionej szkody, wskazanej w protokole, którym mowa w ust. 5, a sumą kwoty wypłaconego odszkodowania z tytułu zawarcia umowy ubezpieczenia od ryzyka wystąpienia tych szkód.

15. Łączna wysokość pomocy, o której mowa w ust. 1, nie może przekroczyć łącznej wysokości pomocy, o której mowa w § 5 ust. 11.

16. Do ustalania wysokości oprocentowania kredytów bankowych, o których mowa w ust. 2, stosuje się przepisy § 5 ust. 11a i 12.

17. Oprocentowanie należne bankowi jest płacone, z zastrzeżeniem ust. 18, przez:

- 1) kredytobiorcę – w wysokości 0,5% – w przypadku kredytów bankowych na sfinansowanie kosztów wznowienia produkcji jeżeli w roku, w którym wystąpiły szkody co najmniej 50% powierzchni upraw rolnych uprawianych w plonie głównym, z wyłączeniem wieloletnich użytków zielonych, w gospodarstwie rolnym było ubezpieczonych od ryzyka suszy w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniu upraw rolnych i zwierząt gospodarczych,
- 2) Agencję – w pozostałej części.

18. Wysokość oprocentowania płaconego przez kredytobiorcę stanowi różnicę pomiędzy wysokością należnego bankowi oprocentowania i wysokością połowy oprocentowania płaconego przez Agencję, jeżeli w roku, w którym wystąpiły szkody co najmniej 50% powierzchni upraw rolnych uprawianych w plonie głównym, z wyłączeniem wieloletnich użytków zielonych w gospodarstwie rolnym nie było ubezpieczonych od ryzyka suszy w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniu upraw rolnych i zwierząt gospodarczych.

§ 13y. 1. Agencja udziela pomocy finansowej na realizację innych zadań wynikających z polityki państwa w zakresie rolnictwa i rozwoju wsi, o której mowa w § 2 ust. 1 pkt 6, producentowi rolnemu:

- 1) któremu został nadany numer identyfikacyjny w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności;
- 2) w którego gospodarstwie rolnym wystąpiły szkody w uprawach rolnych spowodowane wystąpieniem suszy w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich, których wysokość obliczona za pośrednictwem publicznej aplikacji wynosi powyżej 30% rocznej produkcji rolnej w gospodarstwie rolnym z ostatnich trzech lat poprzedzających rok, w którym wystąpiły szkody;
- 3) będącemu mikroprzedsiębiorstwem, małym albo średnim przedsiębiorstwem w rozumieniu załącznika I do rozporządzenia nr 702/2014.

2. Pomoc, o której mowa w ust. 1, jest udzielana na warunkach określonych w przepisach rozporządzenia nr 702/2014 oraz zgodnie przepisami o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej.

3. Średnia roczna produkcja rolna, o której mowa w ust. 1, jest ustalana na podstawie danych Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowego Instytutu Badawczego o średniej wielkości produkcji rolnej udostępnianych przez ministra właściwego do spraw rozwoju wsi na stronie internetowej urzędu obsługującego tego ministra.

4. Pomoc, o której mowa w ust. 1, jest przyznawana, w drodze decyzji kierownika biura powiatowego Agencji właściwego ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę producenta rolnego, na wniosek tego producenta rolnego złożony w postaci elektronicznej przy użyciu publicznej aplikacji dostępnej na stronie internetowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw informatyzacji.

5. Wniosek, o którym mowa w ust. 4, zawiera:

- 1) imię i nazwisko, miejsce zamieszkania i adres albo nazwę, siedzibę i adres producenta rolnego;
- 2) numer identyfikacyjny nadany w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności;
- 3) numer ewidencyjny powszechnego elektronicznego systemu ewidencji ludności (PESEL) wnioskodawcy albo numer identyfikacji podatkowej (NIP) producenta rolnego, a w przypadku osób fizycznych nieposiadających obywatelstwa polskiego – numer paszportu albo innego dokumentu stwierdzającego tożsamość.

6. Do wniosku, o którym mowa w ust. 4, dołącza się w formie dokumentu elektronicznego w rozumieniu przepisów o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne:

- 1) protokół oszacowania szkód opatrzony kwalifikowanym podpisem elektronicznym przez wojewodę właściwego ze względu na miejsce położenia gospodarstwa rolnego producenta rolnego zawierający informacje o powierzchni upraw, w których powstały szkody oraz o kwocie i procencie obniżenia dochodu w gospodarstwie rolnym;
- 2) informacje dotyczące producenta rolnego i prowadzonej przez niego działalności gospodarczej oraz informacje o wysokości otrzymanej pomocy publicznej, o których

mowa w art. 37 ust. 5 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej;

3) oświadczenie o kwocie otrzymanego odszkodowania z tytułu szkód w uprawach rolnych spowodowanych przez suszę.

7. Wniosek o którym mowa w ust. 4, producent rolny opatruje podpisem zaufanym.

8. Wysokość pomocy, o której mowa w ust. 1, ustala się jako iloczyn deklarowanej przez producenta rolnego we wniosku, o którym mowa w ust. 4, powierzchni uprawy, w której powstały szkody spowodowane wystąpieniem suszy, oraz stawki pomocy.

9. Wysokość stawki pomocy, o której mowa w ust. 8, będzie uzależniona od obsady posiadanych przez producenta rolnego zwierząt z gatunku bydło, owce lub kozy na powierzchni wieloletnich użytków zielonych w gospodarstwie rolnym tego producenta.

10. Termin składania wniosków, o których mowa w ust. 4, oraz wysokość stawki pomocy, o której mowa w ust. 8, minister właściwy do spraw rolnictwa ogłasza w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej obsługującego go urzędu z tym, że wysokość stawki ogłasza najpóźniej 14 dni przed rozpoczęciem terminu składania wniosków o przyznanie pomocy.

11. Łączna wysokość pomocy, o której mowa w ust. 1, nie może przekroczyć łącznej wysokości pomocy, o której mowa w § 5 ust. 11.

12. W przypadku, gdy łączna wysokość pomocy, o której mowa w oraz pomocy otrzymanej na podstawie odrębnych przepisów, wraz z odszkodowaniem z zakładu ubezpieczeń przekraczałaby kwotę, o której mowa w § 5 ust. 11, pomocy udziela się w wysokości stanowiącej różnicę między kwotą obliczoną zgodnie z § 5 ust. 11 a wysokością pomocy otrzymanej na podstawie odrębnych przepisów i otrzymanych odszkodowań.

13. Pomoc nie przysługuje, jeżeli łączna kwota pomocy otrzymanej na podstawie odrębnych przepisów oraz otrzymanych odszkodowań przekracza kwotę, o której mowa w § 5 ust. 11.

14. Pomoc, o której mowa w ust. 1, pomniejsza się o 50%, jeżeli w roku, w którym wystąpiły szkody co najmniej 50% powierzchni upraw uprawianych w plonie głównym w gospodarstwie rolnym, z wyłączeniem wieloletnich użytków zielonych, nie było ubezpieczonych od ryzyka suszy w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniu upraw rolnych i zwierząt gospodarskich.

15. Pomoc, o której mowa w ust. 1, jest wypłacana na rachunek producenta rolnego wskazany w krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności.”;

- 6) dodaje się załącznik nr 4 do rozporządzenia w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszego rozporządzenia.

§ 2. Do ustalania wysokości oprocentowania kredytu bankowego płaconego bankowi przez kredytobiorcę i Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa wskazywanej w zawieranych w 2020 r. umowach o udzielenie pomocy, o której mowa w § 2 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia zmienianego w § 1, w związku z wystąpieniem w 2019 r. szkód spowodowanych przez suszę w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich, stosuje się przepisy rozporządzenia zmienianego w § 1 w brzmieniu dotychczasowym.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

PREZES RADY MINISTRÓW

Załącznik do rozporządzenia
Rady Ministrów z dnia
2020 r. (poz.)

„Załącznik nr 4

**SZCZEGÓŁOWY WYKAZ UPRAW NA PASZĘ DLA BYDŁA,
ŚWIŃ, OWIEC I KÓZ**

1. Kukurydza (sucha i wilgotna) na ziarno;
2. Proso na ziarno;
3. Strączkowe pastewne na nasiona suche;
4. Groch pastewny (peluszką) na nasiona suche;
5. Pozostałe strączkowe pastewne na nasiona suche;
6. Mieszanki strączkowych z innymi roślinami ogółem na nasiona suche;
7. Mieszanki strączkowych z innymi roślinami jare na nasiona suche;
8. Mieszanki strączkowych z innymi roślinami ozime na nasiona suche;
9. Mieszanki strączkowych z innymi roślinami na nasiona suche;
10. Ziemniaki pastewne;
11. Rośliny pastewne objętościowe na gruntach ornych;
12. Okopowe pastewne na pasze;
13. Buraki pastewne na pasze;
14. Brukiew pastewna na pasze;
15. Marchew pastewna na pasze;
16. Rzepa na pasze;
17. Topinambur na pasze;
18. Dynia pastewna na pasze;
19. Kapusta pastewna na pasze;
20. Pozostałe okopowe pastewne na pasze;
21. Kukurydza pastewna na zielonkę;
22. Zboża i mieszanki zbóż z innymi roślinami na zielonkę;
23. Trawy w uprawie polowej na zielonkę;
24. Strączkowe na zielonkę;
25. Motylkowe drobnonasienne na zielonkę;

26. Mieszanki motylkowych z trawami;
27. Pozostałe polowe uprawy pastewne na zielonkę;
28. Rośliny pastewne objętościowe z użytków zielonych (uprawa lub zielonka);
29. Rośliny pastewne objętościowe z łąk – zielonka;
30. Rośliny pastewne objętościowe z pastwisk;
31. Rośliny pastewne objętościowe z pastwisk pielęgnowanych;
32. Rośliny pastewne objętościowe z pastwisk niepielęgnowanych;
33. Słoma (bez słomy roślin włóknistych);
34. Liście buraczane.”.

UZASADNIENIE

Zmiana rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. poz. 187, z późn. zm.) ma na celu wprowadzenie nowych regulacji określających zasady, wnioskowania, za pośrednictwem aplikacji publicznej o oszacowanie szkód powstałych w wyniku suszy w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniu upraw rolnych i zwierząt gospodarskich oraz sporządzania protokołu z oszacowania szkód.

Na przestrzeni ostatnich kilku lat w sytuacji powtarzającej się suszy zarówno wojewodowie, przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego jak i organizacje rolnicze wnioskowali o usprawnienie szacowania szkód powstałych w wyniku suszy, wskazując na duże obciążenie komisji powołanych przez wojewodę, które w krótkim czasie nie tylko muszą oszacować powstałe szkody ale również sporządzić protokoły. Jednocześnie z uwagi na błędy w protokołach oszacowania szkód dotyczące zarówno powierzchni upraw w gospodarstwie rolnym jak szacowania szkód w uprawach w których zgodnie z klimatycznym bilansem wodnym nie wystąpiła susza zachodziła konieczność korekt protokołów. Skutkowało to dodatkową pracą komisji, pracowników urzędów wojewódzkich oraz Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa i jednocześnie niezadowoleniem producentów rolnych. Ponadto w związku z pandemią COVID-19 mogą pojawić się liczne problemy z powoływaniem komisji szacujących szkody, wojewodowie już zgłaszają wnioski o zmianę zasad szacowania szkód.

Uwzględniając powyższe w projekcie rozporządzenia proponuje się wprowadzenie nowych regulacji określających zasady ubiegania się o pomoc publiczną w przypadku wystąpienia suszy. W projekcie rozporządzenia przewiduje się m.in. umożliwienie producentom rolnym zgłaszania wniosków o oszacowanie szkód powstałych w wyniku suszy za pośrednictwem specjalnej aplikacji publicznej, która umożliwi weryfikację zgłoszeń z zasięgiem KBW i ustalonym poziomemu strat w plonach, a następnie udostępni producentowi rolnemu protokół określający, wysokości szkód w jego gospodarstwie powstałych w wyniku suszy, na podstawie której będzie mógł ubiegać się o pomoc.

Wprowadzenie publicznej aplikacji pozwalającej producentom rolnym na wnioskowanie o oszacowanie szkód spowodowanych przez suszę powinno znacznie usprawnić proces

szacowania szkód powstałych w wyniku suszy m.in. poprzez ograniczenie błędów i skrócenie czasu na uzyskanie informacji o wysokości szkód stanowiącej podstawę do ubiegania się o pomoc.

Jednocześnie mając na względzie wprowadzenie nowych, odrębnych zasad szacowania szkód powstałych w wyniku suszy niezbędne jest określenie nowych warunków ubiegania się przez producenta rolnego o pomoc w formie dopłat do oprocentowania kredytów na wznowienie czy też pomocy w formie dotacji.

Mając na względzie, że przepisami rozporządzenia wprowadzana jest możliwość udzielania pomocy dla producentów rolnych poszkodowanych w wyniku suszy, w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniu upraw rolnych i zwierząt gospodarskich na podstawie protokołów generowanych przez aplikację publiczną, niezbędna jest zmiana § 2 ust. 1 pkt 3 poprzez jednoznaczne wyłączenie z pomocy udzielanej na podstawie protokołów oszacowania szkód sporządzanych przez komisje powołane przez wojewodów, pomocy udzielanej w związku ze szkodami powstałymi w wyniku suszy, w uprawach rolnych.

Zgodnie z obowiązującymi rozwiązaniami komisje szacujące szkody powstałe w wyniku następujących po sobie niekorzystnych zjawisk atmosferycznych są obowiązane pomniejszyć wysokość szkód o szkody oszacowane wcześniej. Uwzględniając powyższe należy przepisy § 5 ust. 7 pkt 3 dostosować do nowowprowadzanych regulacji dotyczących szacowania szkód powstałych w wyniku suszy w uprawach rolnych, poprzez wskazanie, że w przypadku producenta rolnego, który złożył wniosek, o wygenerowanie protokołu oszacowania szkód powstałych w wyniku suszy w uprawach rolnych, protokół w takim przypadku będzie sporządzony przez komisję powołaną przez komisję powołaną przez wojewodę bezzwłocznie, po otrzymaniu od wojewody danych dotyczących wysokości oszacowanych szkód powstałych w wyniku suszy jednak nie później niż do 15 listopada.

W dodawanym § 13x określono warunki ubiegania się o preferencyjne kredyty z dopłatami do oprocentowania na wznowienie produkcji w związku z wystąpieniem szkód w gospodarstwie rolnym powstałych w wyniku suszy w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniu

upraw rolnych i zwierząt gospodarski, w oparciu o protokół wygenerowany przez aplikację publiczną na wniosek producenta rolnego złożony przez tę aplikację.

W projekcie rozporządzenia proponuje się (§ 13x ust.1), aby o preferencyjne kredyty mogli ubiegać się producenci rolni:

- 1) którzy posiadają numer identyfikacyjny nadany w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności;
- 2) w których gospodarstwie rolnym wystąpiły szkody w uprawach rolnych spowodowane wystąpieniem suszy w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich, których wysokość obliczona za pośrednictwem publicznej aplikacji, wynosi powyżej 30% średniej rocznej produkcji rolnej w gospodarstwie rolnym z ostatnich trzech lat poprzedzających rok, w którym wystąpiły szkody;
- 3) będący mikroprzedsiębiorstwem, małym, średnim albo dużym przedsiębiorstwem w rozumieniu załącznika I do rozporządzenia nr 702/2014.

W projekcie przewiduje się, że pomoc będzie udzielana zgodnie z rozporządzeniem Komisji Europejskiej nr 702/2014 (§ 13x ust.3). Uwzględniając powyższe zgodnie z projektowanym § 13x ust.2 dopłaty do oprocentowania będą mogły być stosowane przez okres do 4 lat od 30 września roku w którym wystąpiła susza. Biorąc pod uwagę, że susza jest zjawiskiem występującym w określonym przedziale czasowym zaproponowano, aby za datę wystąpienia suszy dla celów udzielania kredytów przyjąć ostatni dzień ostatniego okresu raportowania wystąpienia suszy zgodnie z KBW.

Warunkiem udzielenia pomocy zgodnie z projektowanymi przepisami będzie dołączenie przez producenta rolnego do wniosku o kredyt bankowy protokołu oszacowania szkód w formie dokumentu elektronicznego w rozumieniu przepisów o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne opatrzonego kwalifikowanym podpisem elektronicznym przez wojewodę właściwego ze względu na miejsce położenia gospodarstwa rolnego producenta rolnego za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej albo uwierzytelnionego przez producenta rolnego wydruku tego protokołu (§ 13x ust.5).

Powyższy protokół będzie generowany automatycznie przy użyciu publicznej aplikacji dostępnej na stronie internetowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw

informatyzacji, gdy szkody będą wynosić powyżej 30% średniej rocznej produkcji rolnej z trzech ostatnich lat przed rokiem w którym wystąpiła susza (§ 13x ust.6).

Mając na względzie, że dane dotyczące powierzchni upraw muszą być zgodne z danymi wynikającymi z wniosków o przyznanie płatności w rozumieniu przepisów o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego w projekcie w dodawanym § 13x ust.7, wskazano że producent rolny może złożyć wniosek o oszacowanie szkód po złożeniu tego wniosku i nie później niż 15 października, tj. po zakończeniu monitoringu suszy.

W dodawanym § 13x ust.8 określono zawartość wniosku o oszacowanie szkód wskazując jednocześnie, że informacja o procentowej wysokości szkód w poszczególnych uprawach, nie może być wyższa niż ustalona przez Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowy Instytut Badawczy, natomiast informacja o liczbie zwierząt musi być zgodna z danymi z systemu Identyfikacji i Rejestracji Zwierząt, o ile dla danego gatunku zwierząt jest prowadzony ten rejestr.

Jednocześnie w dodawanym § 13x ust.10 wskazano, że przypadku gdy producent rolny zawiąży we wniosku o oszacowanie szkód informacje dotyczące:

- 1) procentowej wysokości szkód w poszczególnych uprawach;
- 2) liczby zwierząt;
- 3) dodatkowych kosztów w produkcji zwierzęcej;

– publiczna aplikacja, generująca protokół automatycznie przyjmuje się dane Instytutu Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowego Instytutu Badawczego, dane wpisane do rejestru zwierząt gospodarskich oznakowanych, o którym mowa w ustawie o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt lub odpowiednio wysokość szkód powstałych w uprawach na paszę wymienionych w załączniku nr 4 do rozporządzenia dla bydła, świń, owiec lub kóz albo wartość produkcji zwierzęcej.

Wniosek o oszacowanie szkód producent rolny będzie opatrywany podpisem zaufanym (§ 13x ust.9).

Do wniosku o oszacowanie szkód producent rolny będzie mógł dołączyć dokumentację fotograficzną potwierdzającą wystąpienie szkód (§ 13x ust.11).

W dodawanym § 13x ust.12 określono zawartość protokołu oszacowania szkód, który będzie zawierał:

- 1) imię i nazwisko producenta rolnego oraz miejsce położenia gospodarstwa rolnego, w którym powstały szkody spowodowane wystąpieniem suszy;
- 2) określenie wysokości szkód spowodowanych wystąpieniem suszy;
- 3) informację o powierzchni upraw rolnych, w których powstały szkody spowodowane wystąpieniem suszy.

W projekcie rozporządzenia wprowadzono analogiczne do aktualnie obowiązujących przepisy określające wysokość pomocy (§ 13x ust.10-11). Również w zakresie ustalania wysokości oprocentowania kredytów bankowych zaproponowano odesłanie do aktualnie obowiązujących przepisów § 5 ust. 11 i 12 regulujących oprocentowanie kredytów na wznowienie produkcji i odtworzenie środków trwałych w przypadku wystąpienia niekorzystnych zjawisk atmosferycznych.

Natomiast w ust. 13 i 14 określono wysokość oprocentowania kredytów dla kredytobiorców, która będzie uzależniona od tego czy producent rolny posiada ubezpieczenie co najmniej 50% powierzchni upraw rolnych uprawianych w plonie głównym, z wyłączeniem wieloletnich użytków zielonych, w gospodarstwie rolnym od ryzyka suszy w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniu upraw rolnych i zwierząt gospodarczych (0,5% w skali roku) czy nie (uwzględniając WIBOR 3M na poziomie 1,71 - nie więcej niż 2,855% w skali roku).

W dodawanym § 13 y określono warunki na jakich będzie udzielana producentom rolnym poszkodowanym w wyniku suszy pomoc w formie dotacji. Stosownie do projektowanego § 13 y ust. 1 o pomoc będą mogli ubiegać się producenci rolni:

- 1) którzy posiadają numer identyfikacyjny nadany w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności;
- 2) w których gospodarstwie rolnym wystąpiły szkody w uprawach rolnych spowodowane wystąpieniem suszy w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich, których wysokość obliczona za pośrednictwem publicznej aplikacji, wynosi powyżej 30% średniej rocznej produkcji rolnej w gospodarstwie rolnym z ostatnich trzech lat poprzedzających rok, w którym wystąpiły szkody;

3) będący mikroprzedsiębiorstwem, małym albo średnim przedsiębiorstwem w rozumieniu załącznika I do rozporządzenia nr 702/2014.

W projekcie przewiduje się, że pomoc będzie udzielana zgodnie z rozporządzeniem Komisji Europejskiej nr 702/2014 (§ 13y ust.2).

Pomoc będzie udzielana na wniosek producenta rolnego, w drodze decyzji kierownika biura powiatowego Agencji właściwego ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę producenta rolnego, na wniosek tego producenta rolnego złożony w postaci elektronicznej przy użyciu publicznej aplikacji dostępnej na stronie internetowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw informatyzacji.

W projekcie proponuje się, aby termin składania wniosków oraz wysokość stawki pomocy ogłosił minister właściwy do spraw rolnictwa w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej obsługującego go urzędu, z tym że wysokość stawki powinna zostać ogłoszona najpóźniej 14 dni przed rozpoczęciem terminu składania wniosków o przyznanie pomocy. Jednocześnie proponuje się możliwość zróżnicowania stawki w przypadku wieloletnich użytków zielonych od obsady zwierząt z gatunku bydło, owce lub kozy (§ 13y ust.8 i 9).

Zgodnie z projektowanymi przepisami, pomoc będzie pomniejszana o 50%, jeżeli w roku, w którym wystąpiły szkody co najmniej 50% powierzchni upraw uprawianych w plonie głównym w gospodarstwie rolnym, z wyłączeniem wieloletnich użytków zielonych, nie było ubezpieczonych od ryzyka suszy w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniu upraw rolnych i zwierząt gospodarskich.

Biorąc pod uwagę, że zgodnie z obowiązującymi przepisami banki wciąż mogą zawierać umowy o udzielenie preferencyjnych kredytów w związku z ubiegłoroczną suszą, niezbędne jest wprowadzenie przepisów przejściowych, które będą regulowały kwestie warunków na jaki zostaną udzielone te kredyty. Mając na względzie, że poszkodowani w wyniku ubiegłorocznej suszy producenci rolni posiadają protokoły oszacowania szkód sporządzone przez komisje powołane przez wojewodów, w projektowanym § 2 wskazano, że do ustalania wysokości oprocentowania kredytu bankowego płaconego bankowi przez kredytobiorcę i Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa określonej w zawieranych w 2020 r. umowach stosuje się dotychczasowe przepisy.

Wprowadzenie projektowanych przepisów będzie miało wpływ na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców. Możliwość uzyskania protokołu oszacowania szkód powstałych w wyniku suszy wyłącznie na podstawie wniosku złożonego przez producenta rolnego powinno znacznie usprawnić szacowanie szkód, uniezależnia również podejmowanie decyzji odnośnie np. zbioru plonów od oczekiwania na komisję, która powinna oszacować szkody.

Biorąc pod uwagę, że proponowane w projekcie rozporządzenia rozwiązania są korzystne dla producentów rolnych, którzy ponieśli szkody w wysokości powyżej 30% średniej rocznej produkcji rolnej spowodowane wystąpieniem suszy oraz fakt, że planuje się przesłanie wszystkim producentom rolnym informacji o zmianie zasad szacowania szkód powstałych w wyniku suszy, proponuje się, aby projektowane rozporządzenie weszło w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia. Zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją na przeszkodzie, aby projektowane rozporządzenie weszło w życie w proponowanym terminie.

Projekt rozporządzenia zostanie zgłoszony do Komisji Europejskiej jako zgodny z rozporządzeniem Komisji nr 702/2014.

Projekt rozporządzenia nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597), ponieważ nie zawiera przepisów technicznych.

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. poz. 1414 oraz z 2009 r. poz. 337) projekt rozporządzenia został zamieszczony na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

Projekt rozporządzenia został wpisany do wykazu prac legislacyjnych Rady Ministrów pod nr RD131.

Opracowano:
w Departamencie Wsparcia Rolników